

Dienst Uitvoering Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Informatiemodel Onderwijsaanbod

Communicatieversie

Vernieuwing OA

Versienummer : 0.9

Datum : 29 april 2015

Inhoudsopgave

1	INLEIDING.....	3
2	WIE: ORGANISATORISCHE EENHEID.....	4
2.1	UITGANGSPUNTEN/AANNAMES.....	4
2.2	SCHEMA.....	4
2.3	DEFINITIES.....	5
2.4	FLEXIBILITEIT.....	5
3	WAAR: ONDERWIJS LOCATIE.....	6
3.1	UITGANGSPUNTEN/AANNAMES.....	6
3.2	SCHEMA.....	6
3.3	DEFINITIES.....	6
4	WAT EN HOE: ONDERWIJSKUNDIGE EENHEID EN ONDERWIJSVORM.....	7
4.1	UITGANGSPUNTEN/AANNAMES.....	7
4.2	SCHEMA.....	7
4.3	DEFINITIES.....	7
5	ERKENNINGEN EN LICENTIES.....	8
5.1	UITGANGSPUNTEN/AANNAMES.....	8
5.2	SCHEMA.....	8
5.3	DEFINITIES.....	9
6	INSCHRIJFPOSITIE.....	10
6.1	UITGANGSPUNTEN/AANNAMES.....	10
6.2	SCHEMA.....	11

1 Inleiding

Dit document beschrijft het eerste resultaat van de analysefase van de werkgroep OA (onderdeel van het programma Doorontwikkelen BRON), namelijk het (conceptueel) informatiemodel Onderwijsaanbod (OA). Dit model is nodig voor de verdere realisatie van de vernieuwing van het onderwijsaanbod.

In het faseplan staat het volgende omtrent het informatiemodel:

“De informatiemodellen zijn bedoeld om OA zo in te richten dat het zo generiek mogelijk is, robuust en toekomstvast. Hierbij moet aandacht zijn voor genericiteit over de sectoren heen, waar nodig voor specifieke oplossingen voor sectorspecifieke vraagstukken en ruimte voor actuele en toekomstige beleidsontwikkelingen. Het principe is dus: *generiek waar mogelijk, specifiek waar nodig.*”

Daarnaast staat er:

“Het informatiemodel Instellingen zal dus ruimte moeten bieden aan de verschillende ‘werkelijkheden’ zoals deze door de belanghebbenden worden ervaren. De belangrijkste input voor dit model is allereerst de documenten zoals opgesteld door de werkgroep SION-IAA, namelijk de ‘Basislijst Instellingen’. Daarnaast is de junibrief een belangrijke bron van input.”

Het informatiemodel OA geeft inzicht in de objecten met hun eigenschappen en relaties in het onderwijsdomein m.b.t. de onderwerpen instellingen, onderwijs en aanbod en moet de basis zijn voor de vervulling van informatiebehoeftes vanuit allerlei processen. Kijkend naar de verschillende geïnventariseerde informatiebehoeftes vanuit de processen toezicht, verzuim, verantwoording, voorzieningenplanning, bekostigen, etc., dan heeft de informatiebehoefte bijna altijd te maken met 4 kijkrichtingen, namelijk het WIE, WAAR, WAT en HOE.

- WIE betreft organisatorische eenheden
- WAAR betreft een fysieke locatie (geografische aanduiding)
- WAT betreft de producten oftewel de opleidingen
- HOE betreft de vormgeving van het onderwijsproces

Vanuit deze 4 kijkrichtingen is het in de volgende hoofdstukken beschreven model ontstaan.

2 Wie: Organisatorische eenheid

2.1 Uitgangspunten/aannames

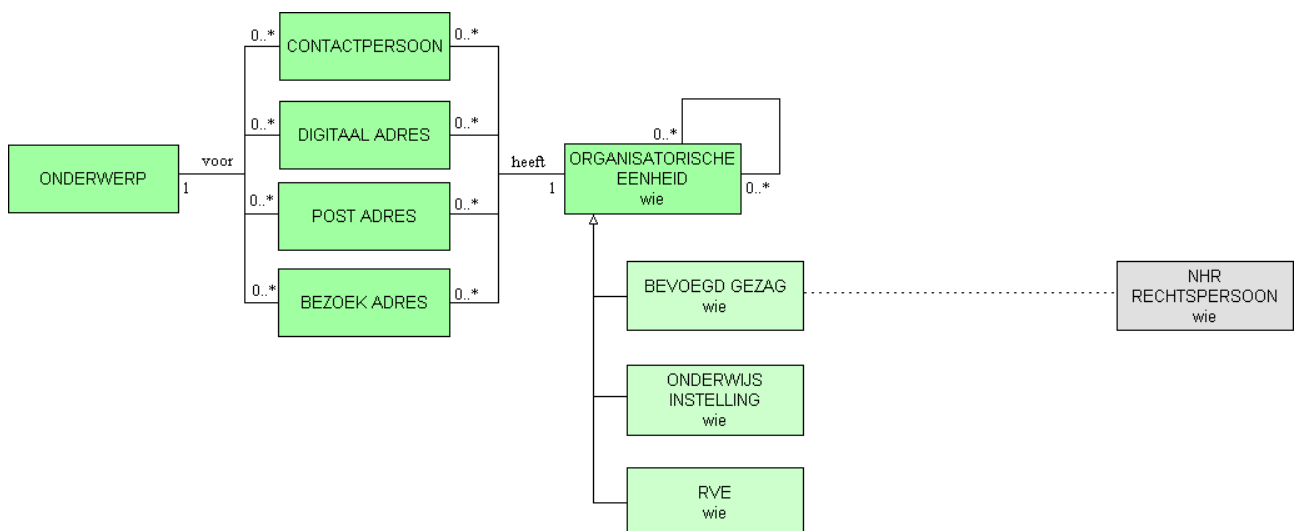
Dit deel gaat over de instellingen, waarbij de term 'instelling' breed gezien moet worden: het gaat om organisaties die betrokken zijn bij het onderwijs, en daar vallen onderwijs instellingen, maar ook bv. examen instellingen, samenwerkingsverbanden e.d. onder.

Centraal object is de Organisatorische Eenheid. Een Organisatorische Eenheid kan betrekking hebben op een totale organisatie, maar ook op onderdelen van een organisatie. Organisatorische Eenheid als object kent in alle onderwijssectoren de specialisaties Bevoegd gezag en Onderwijsinstelling. Organisatorische Eenheden kunnen in relatie tot elkaar staan. Dit kan bijvoorbeeld een hiërarchische relatie zijn, maar bijvoorbeeld ook een samenwerkingsrelatie of fusie overgangen.

Uitgangspunten en aannames zijn:

- Bevoegd gezag (type 'organisatorische eenheid') is altijd een NHR-Rechtspersoon (als het gaat om een Nederlands bevoegd gezag)
- De onderwijsinstelling kan bestaan uit een aantal resultaatverantwoordelijke eenheden (RVE).
- De onderwijsinstellingen (als actor) gaan over de granulariteit van de te onderkennen RVE'en.
- Opname (registratie) van een Bevoegd Gezag en/of een Onderwijsinstelling (beide van het type 'organisatorische eenheid') gebeurt altijd door DUO.
- De onderwijsinstelling zelf kan diverse gegevens bijwerken (denk aan commerciële namen naast officiële namen en bereikbaarheidsinformatie).
- Bereikbaarheidsinformatie bestaat altijd in termen van een specifieke context, in het model vormgegeven als een referentielijst met onderwerpen (object Onderwerp). Voorbeelden van onderwerpen zijn 'absoluut verzuim', 'toezicht', 'bekostiging', etc.
- In het model onderkennen we nu de type bereikbaarheden contactpersoon, digitaal adres, post- en bezoekadres, maar dit zou uitbreidbaar kunnen zijn.

2.2 Schema

2.3 Definities

- **Organisatorische eenheid**

Een organisatorische eenheid is een groep mensen die een gezamenlijk doel nastreeft.

- **Bevoegd gezag**

Een bevoegd gezag is een orgaan van een rechtspersoon krachtens publiekrecht ingesteld (a-orgaan) of een persoon of college met enig openbaar gezag bekleed (b-orgaan).

- **Onderwijsinstelling**

Een onderwijsinstelling is een Organisatorische Eenheid die is ingesteld voor het verzorgen van Onderwijs.

Toelichting:

Onderwijs is het systematisch, volgens aangenomen beginselen, georganiseerd overbrengen van elementaire en uitgebreide kennis en kunde.

- **Resultaatverantwoordelijke eenheid (RVE)**

Een resultaatverantwoordelijke eenheid is een organisatorische eenheid die verantwoordelijk is voor bepaalde onderwijsactiviteiten van een onderwijsinstelling.

- **Contactpersoon**

Een contactpersoon is een functioneel aanspreekpunt voor een Organisatorische eenheid (functionaris van een organisatie met wie men contact heeft).

- **Digitaal adres**

Een digitaal adres is een plek voor het afleveren van digitale berichten (E-mailaccount).

- **Postadres**

Een postadres is de combinatie van gegevens ter aanduiding van een adresseerbaar object, waarheen men zijn correspondentie laat zenden (synoniemen: correspondentieadres, briefadres).

- **Bezoekadres**

Een bezoekadres is de combinatie van gegevens ter aanduiding van een adresseerbaar object, specifiek bedoeld voor het bezoeken (langsgaan). Aanduiding van waar iets is gevestigd.

2.4 Flexibiliteit

Belangrijk punt bij dit onderdeel is de uitbreidbaarheid (en daarmee flexibiliteit) van het model. Zo kunnen speciale vormen van onderwijsorganisaties zoals samenwerkingsverband en OPDC als nieuwe specialisaties van organisatorische eenheden onderkend worden. Opname in de structuur is mogelijk omdat verbanden kunnen vormgegeven worden door het leggen van (nieuwe types van) relaties tussen Organisatorische Eenheden.

3 Waar: Onderwijs Locatie

3.1 Uitgangspunten/aannames

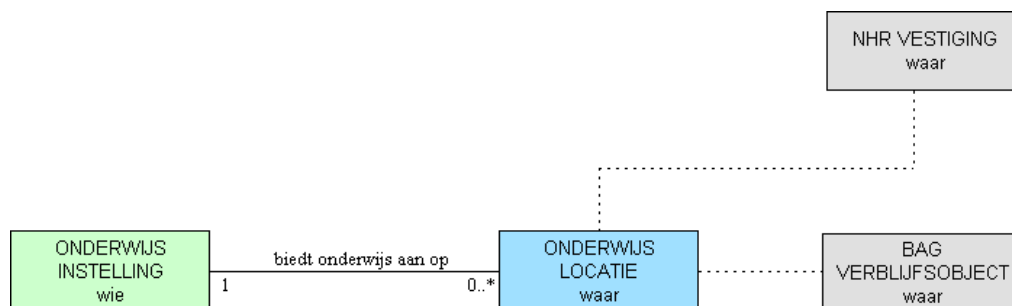
Dit deel gaat over de geografische aanduidingen die een rol spelen in het onderwijsdomein. Het blijkt dat in de praktijk deze dimensie nogal eens interfereert met de dimensie 'wie'. Als er in de spreektaal gesproken wordt over een locatie of vestiging, dan gaat het in de praktijk nogal eens over het team die verantwoordelijk is voor het onderwijs in een geografische plek i.p.v. dat het dan over de plek zelf gaat. Het dus is zaak om bij de registratie van onderwijslocaties deze dimensies goed van elkaar gescheiden te houden.

Een Onderwijslocatie is een geografische aanduiding, van een (cluster van) gebouw(en) en geeft dus een gebied aan, waar de onderwijsinstelling onderwijs verzorgt. Een punt van aandacht is hier hoe groot dit gebied mag zijn. Dat zal per onderwijssector verschillend zijn. Wat in ieder geval geldt is dat elke 'locatie' waar onderwijs door een instelling wordt aangeboden als Onderwijslocatie onderkend moeten worden. Deelnemers schrijven zich in principe in voor een opleiding op een Onderwijslocatie.

Uitgangspunten en aannames zijn:

- De onderwijslocatie lijkt qua granulariteit (fijnmazigheid) overeen te komen met de NHR Vestiging.
- De onderwijslocatie bestaat uit 1 of meerder BAG Verblifsobjecten.

3.2 Schema

In principe zal een NHR Vestiging behorende bij een Bevoegd Gezag als Onderwijs Locatie in OA te vinden zijn. Een speciale situatie is echter de volgende:

Stel dat er twee Onderwijs Instellingen zijn onder hetzelfde Bevoegd Gezag en dat beide hetzelfde gebouw, zeg locatie L, voor hun onderwijs gebruiken.

Dat heeft de volgende implicatie qua registratie:

- In het NHR zal onder het bevoegd gezag locatie L als NHR-Vestiging zijn geregistreerd.
- In ons model zullen er twee registraties van Onderwijs Locatie voor locatie L worden geregistreerd.

3.3 Definities

• Onderwijslocatie

Een onderwijslocatie is een (cluster van) verblijfsobject(en) waar een onderwijsinstelling onderwijsactiviteiten aanbiedt.

4 WAT en HOE: Onderwijskundige Eenheid en Onderwijsvorm

4.1 Uitgangspunten/aannames

Het 'wat' betreft de onderwijskundige eenheden.

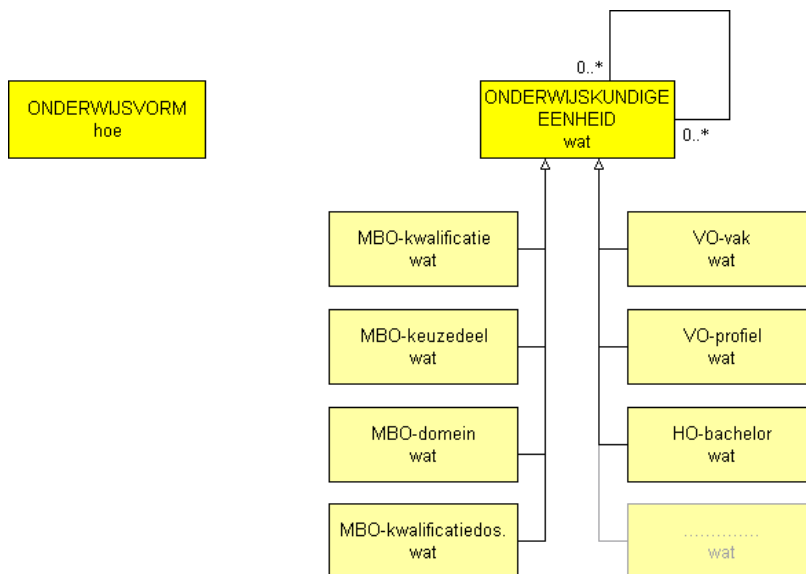
Een onderwijskundige eenheid kan betrekking hebben op een afgeronde opleiding, maar ook op onderdelen van een opleiding (bijvoorbeeld een vak). Onderwijskundige Eenheden kunnen in relatie tot elkaar staan. Dit kan bijvoorbeeld een samenstellingsrelatie zijn (onderwijskundige eenheid X is samengesteld uit onderwijskundige eenheden Y en Z), maar bijvoorbeeld ook een vervangingsrelatie (een onderwijskundige eenheid A is vervangen door onderwijskundige eenheid B).

Het 'hoe' betreft de manier waarop het onderwijs is vormgegeven, de zogenaamde onderwijsvorm. Hierbij kan gedacht worden aan de intensiteit waarin het onderwijs wordt gevolgd (voltijd, deeltijd, bol, bbl, leerweg), maar ook of er een specifieke onderwijsmethode in het onderwijsproces wordt gehanteerd (montesori, dalton).

Uitgangspunten en aannames:

- Tot de scope van het register behoren minimaal de onderwijskundige eenheden en onderwijsvormen die nodig zijn voor de uitvoering van wet- en regelgeving.
- De einddoelen (competentiebeschrijvingen op basis waarvan een onderwijskundige eenheid is geformuleerd) worden niet bij de formele onderwijskundige eenheid vastgelegd.

4.2 Schema

In dit schema zijn als voorbeeld een aantal specialisaties van onderwijskundige eenheid getekend.

4.3 Definities

- **Onderwijskundige eenheid**

Een onderwijskundige eenheid is een geheel van kennis, inzicht en vaardigheden.

- **Onderwijs Vorm**

Onderwijs vorm is de wijze waarop onderwijs wordt gegeven.

5 Erkenningen en licenties

5.1 Uitgangspunten/aannames

Mogelijk of toegestaan onderwijs betreft het onderwijs waarvoor een onderwijs- en/of examen licentie door DUO is geregistreerd. Zo'n licentie is het resultaat van het Voorzieningenplanning proces of accreditatieproces door waarbij diverse partijen betrokken kunnen zijn (zoals de NVAO, Inspectie van het Onderwijs, DUO, etc).

Een onderwijs- en examenlicentie hebben altijd betrekking op een onderwijskundige eenheid en een onderwijsinstelling en wordt als aparte beslissing vastgelegd.

Afhankelijke van de sector speelt een beperking op het 'waar' (dus op welke onderwijslocatie(s) is onderwijs c.q. examinering toegestaan) en op het 'hoe' (dus in welke onderwijsvorm mag onderwijs gegeven worden) mogelijk een rol.

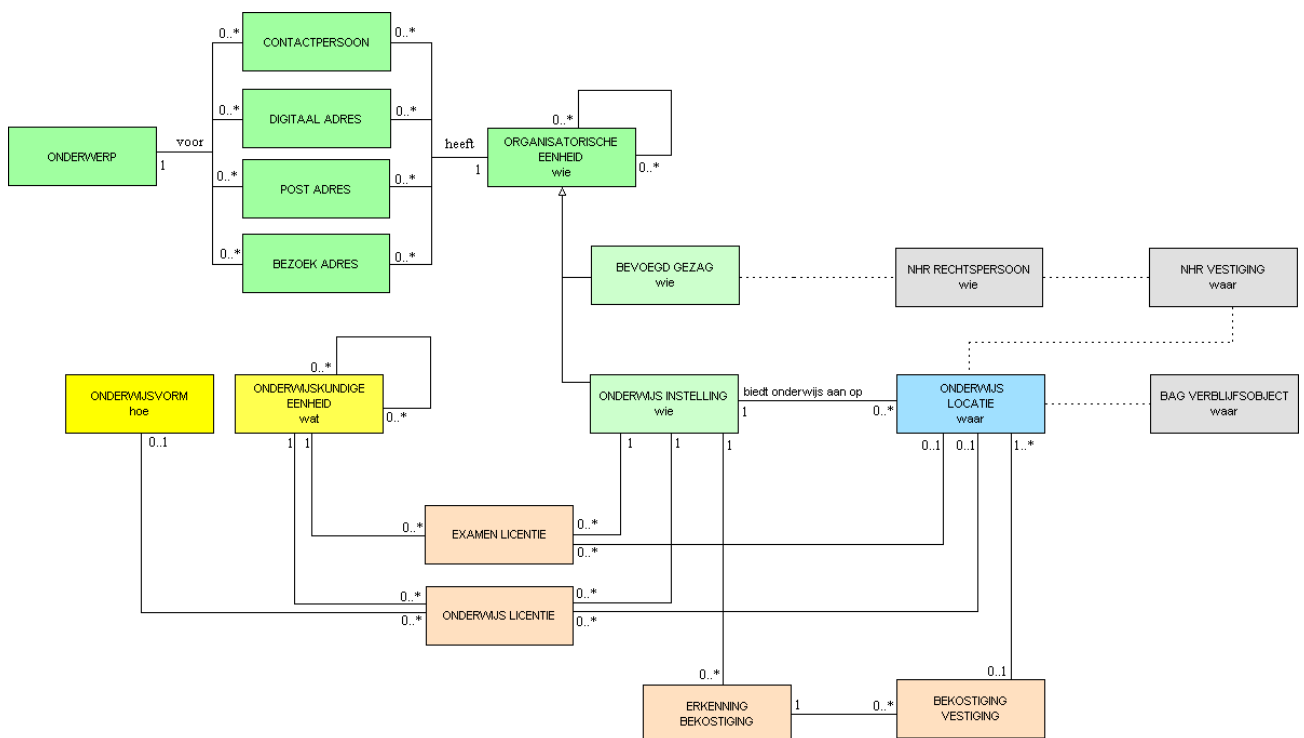
Of onderwijs wel of niet bekostigd wordt is een aparte erkenning.

Een erkenning voor bekostiging heeft altijd betrekking op een onderwijsinstelling voor de onderwijskundige eenheden waarvoor een onderwijs licentie is afgegeven.

Het 'waar' aspect speelt bij de bekostiging in de MBO en HO sector (nog) geen rol. In sectoren PO en VO wel. Daar wordt gesproken over zogenaamde bekostigingsvestigingen. Een bekostigingsvestiging is een verzameling Onderwijslocaties (een zogenaamd elastiekje) en is nodig om gegroepeerd leerlingen te kunnen tellen.

Bovenstaande objecten maken ook deel uit van het informatiemodel OA.

5.2 Schema

5.3 Definities

- **Onderwijslicentie**

Onderwijslicentie is een erkenning/toestemming op grond van Wet- en regelgeving om onderwijs te mogen verzorgen.

- **Examenlicentie**

Examenlicentie is een erkenning/toestemming op grond van Wet- en regelgeving om examens af te nemen.

- **Erkenning bekostiging**

De erkenning dat een instelling is aangemerkt als bekostigde instelling

- **Bekostiging vestiging**

Eenheid van telling van leerlingen, die onderwijs volgen op een bepaalde (groep van) onderwijslocaties.

6 Inschrijfpositie

6.1 Uitgangspunten/aannames

Onderwijsvolgers (leerlingen, deelnemers, studenten) volgen uiteindelijk onderwijs dat aangeboden wordt. Gegevens hierover worden bij DUO geregistreerd in BRON.

Vanuit deze registratie kunnen diverse informatiebehoeftes vervuld worden rond verzuim, bekostiging, toezicht, etc.

Hoe verhoudt nu de zogenaamde inschrijfpositie zich tot het nieuwe OA model.

Belangrijk aan de inschrijfpositie is de 4 kijkrichtingen (wie, waar, wat, hoe) zijn af te leiden uit de registratie. Daarom is gekozen om de Onderwijsdeelname (inschrijving) te relateren aan onderwijsvorm, onderwijskundige eenheid, onderwijsinstelling en onderwijslocatie.

De gevolgen voor de BRON registratie zijn waarschijnlijk klein.

Zo wordt in het MBO momenteel bij de inschrijving de onderwijsinstelling (wie: BRIN4-nummer), opleiding (wat: CREBO-code), leerweg (hoe) en locatiecode BVE (waar: NHR-vestigingsnummer) meegegeven.

De verwachting is dat voor de identificatie in de keten voor onderwijsinstelling, onderwijskundige eenheid en onderwijsvorm de huidige codes/aanduidingen blijven bestaan. Blijft de vraag nog over wat als identificerend kenmerk in de keten voor Onderwijs Locatie gehanteerd zou moeten worden. NHR-vestigingsnummer zou mogelijk bruikbaar hiervoor kunnen zijn.

Punt van aandacht is nog de betekenis van bovengenoemde Locatiecode BVE. Dit veld is bedoeld om de 'locatie' van de verzuimcoördinator aan te duiden en niet direct de plaats waar de deelnemer onderwijs krijgt aangeboden, alhoewel dit in de praktijk vaak wel overeenkomt.

Het idee is om de 'locatie' van een verzuimcoördinator op een andere manier ter beschikking te stellen. Bij het melden van relatief verzuim worden deze gegevens al in de verzuimmelding meegegeven richting de leerplichtambtenaar. Is er sprake van absoluut verzuim (de deelnemer is inmiddels uitgeschreven), dan zal in zo'n geval de leerplichtambtenaar met een centraal punt bij de onderwijsinstelling contact kunnen opnemen, die te vinden zijn bij de bereikbaarheidsgegevens van de onderwijsinstelling voor het onderwerp 'absoluut verzuim'.

In de inschrijving zou de locatiecode BVE de betekenis moeten krijgen van 'de locatie waar de deelnemer het onderwijs wordt aangeboden'.

Kijkend naar VO dan zien we daar o.a. de volgende gegevens in de inschrijving: Onderwijsinstelling (wie: BRIN4-nummer), onderwijs (wat: elementcode), vestigingsvolgnummer (waar: laatste 2 posities van BRIN6-nummer). De onderwijsvorm speelt hier geen rol.

Wat hier gaat veranderen is het vestigingsvolgnummer. Dit volgnummer is een identificatie van de 'Bekostigingsvestiging' en niet van de onderwijslocatie. Het is de bedoeling in het nieuwe model dat een bekostigingsvestiging gerelateerd wordt aan één of meer onderwijslocaties. Bij het aanleveren van inschrijvingen zou i.p.v. het vestigingsvolgnummer het id (NHR-vestigingsnummer?) van een onderwijslocatie moeten meegeleverd. In het bekostigingsproces worden de leerlingen dan geteld per bekostigingsvestiging.

Eenzelfde redenering c.q. validatie kan nog gemaakt worden voor PO, (V)SO en HO.

6.2 Schema

